

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien häirintää ja pesien hävittämistä

Hakija

Rauman Satama Oy / Janne Virta

Asia

Lupahakemus rauhoitettuja lintuja koskevista rauhoitussäännöksistä poikkeamiseksi viideksi vuodeksi Rauman sataman e-metaanilaitoksen rakentamiseksi Satakunnassa.

Hakemus

Rauman satama Oy hakee poikkeuslupaa lintujen häirinnälle Rauman sataman alueella Iso ja Vähä Järviluodolla e-metaanilaitoksen rakentamiseksi. Valmistettava tuote on lähes identtistä maakaasun kanssa (eNG) eli sitä voidaan käyttää maakaasun korvaajana ilman suuria investointeja esim. infraan. Tavoitteena on vauhdittaa vihreää siirtymää tuottamalla polttoainetta, jota voidaan kuljettaa ja hyödyntää nopeammin, kuin muita vihreän vedyn johdannaisia.

Hankkeen toteuttamisen työvaiheet voi karkeasti erotella seuraavasti:

1. Louhinnat, täytöt ja pohjavahvistukset
2. Laitoksen rakentamisvaihe
3. Sähkönsiirron rakentaminen (400 kV voimajohto)

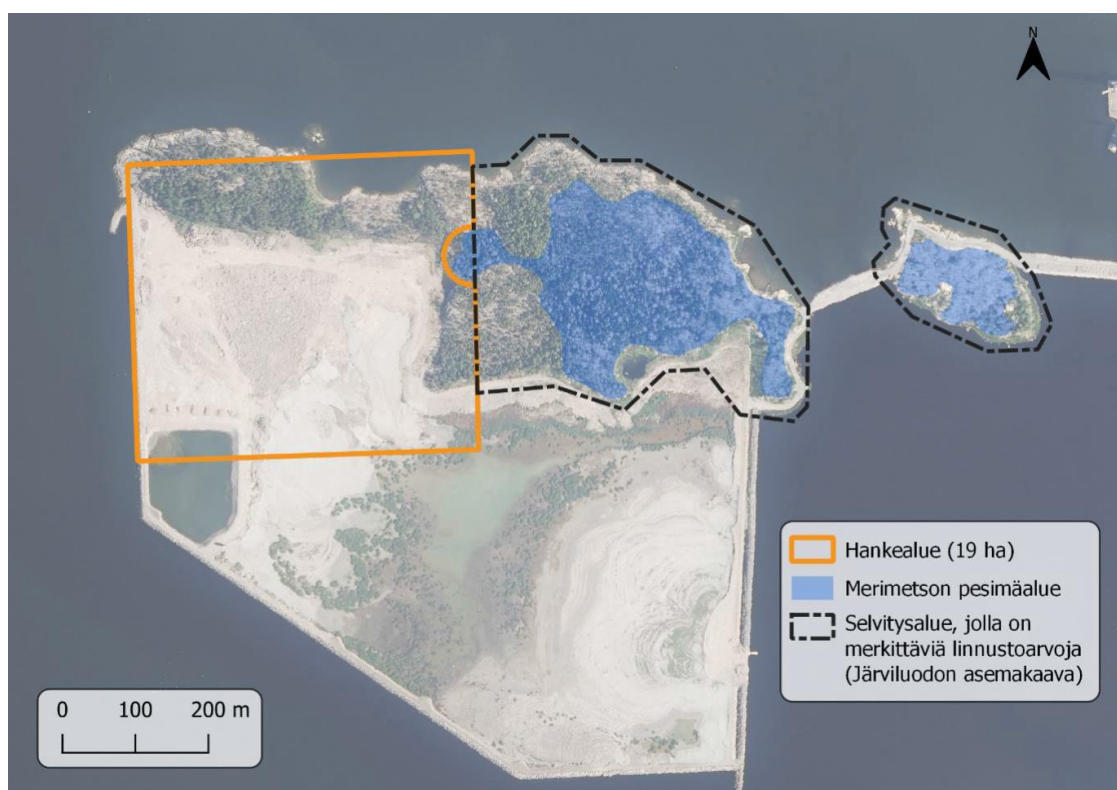
Hankkeen rakentamisvaihetta voidaan lyhentää avaamalla nykyinen Iso Järviluodon pohjoinen ajoura ympärivuotiselle liikenteelle.

Haettavan poikkeuslupan kesto on 4–5 vuotta, sillä e-metaanilaitoksen rakentaminen hankealueelle (kuva 1) kestää yhtäjaksoisesti noin 4–5 vuotta (maarakentaminen 1,5–2 v, laitoksen rakentaminen 2,5 v). Hakija hakee lupaa seuraaviin toimiin:

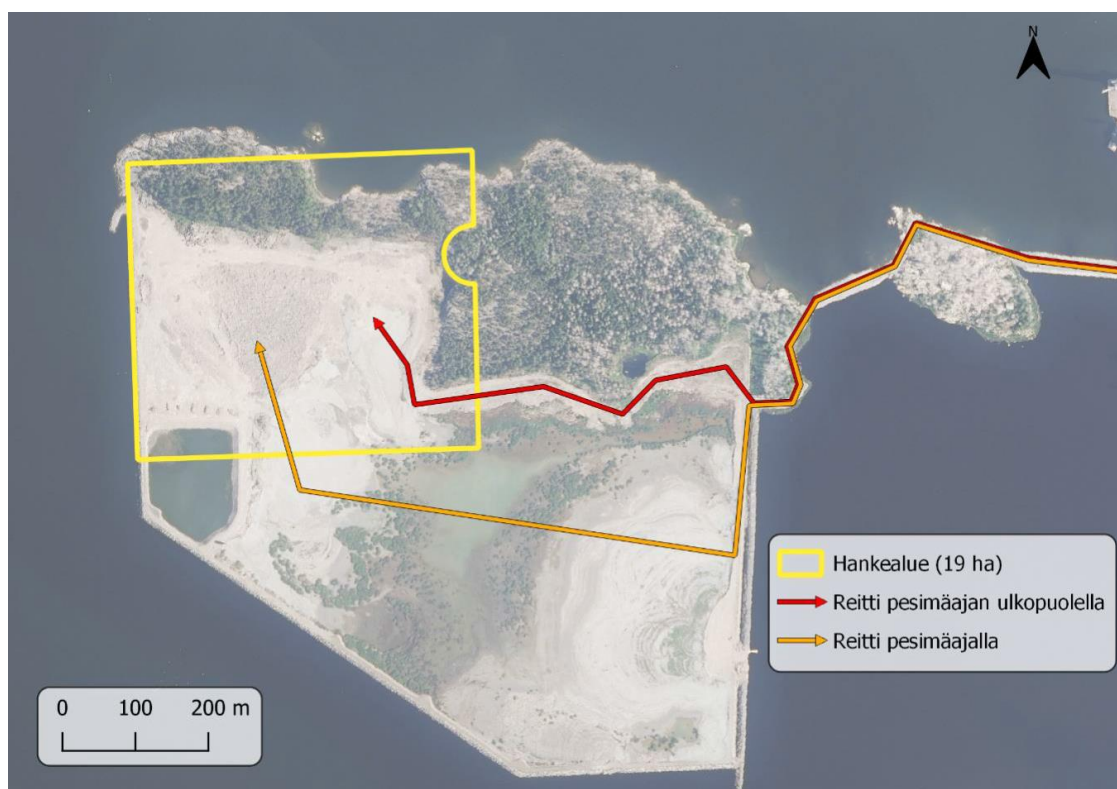
- 1) Iso Järviluodon rakentamiseen kaavaan merkityn Sel-luo-alueen ulkopuolella ympärivuotisesti ilman pesimäajan rajoituksia tai pesien suojaetäisyyksiä. Sel-luo-alueen länsipuolelle rakennetaan e-metaanilaitos (kuva 1).
- 2) Telakka-alueelta Vähä Järviluodon kautta Iso Järviluodolle johtavan ajouran ympärivuotiseen käyttöön ilman pesimäajan rajoituksia. Käyttölupaa haetaan siihen saakka, että kaavan mukainen virallinen pengertie (maantie- ja rautatieyhteys) on saanut vesiluvat ja on rakennettu. Ajouralle on jäljempänä esitetty kaksi vaihtoehtoista reittiä, joista toinen on käytössä pesimäaikaan (kuva 2).

Alueen nykytila

Iso Järviluoto on otettu satamatoimintojen käyttöön vähitellen alkaen Rauman sataman väyläruoppausten vaatiman läjitysaltaan rakentamisesta vuonna 2016. Puuston harvennustuksen Vähä Järviluodolla sekä Iso Järviluodolla on aiheuttanut alueelle muuttanut merimetsokolonia. Iso Järviluodolle on rakennettu Vähä Järviluodon kautta ajoyhteys, jonka käyttöä on rajoitettu pesimäkauden aikana ELY:n päätöksellä. ELY-keskuksen päätöksen (VARELY/5968/2021) nojalla Iso Järviluodon puusto on voitu kaataa saaren länsiosasta. Saaret eivät ole luonnontilaisia.

Kuva 1. Iso Järviluodon hankealue suhteutettuna merimetsön pesimäalueeseen ja Järviluodon asemakaavassa merkittyyn selvitysalueeseen (sel-luo).

Kuva 2. Suunnitellut ajoreitit hankealueelle pesimäajalla sekä tämän ulkopuolella, ennen kuin mantereelta läjitysalueen kaakkoisosaan rakennettu tie on valmistunut.

Kohteen kaavatilanne

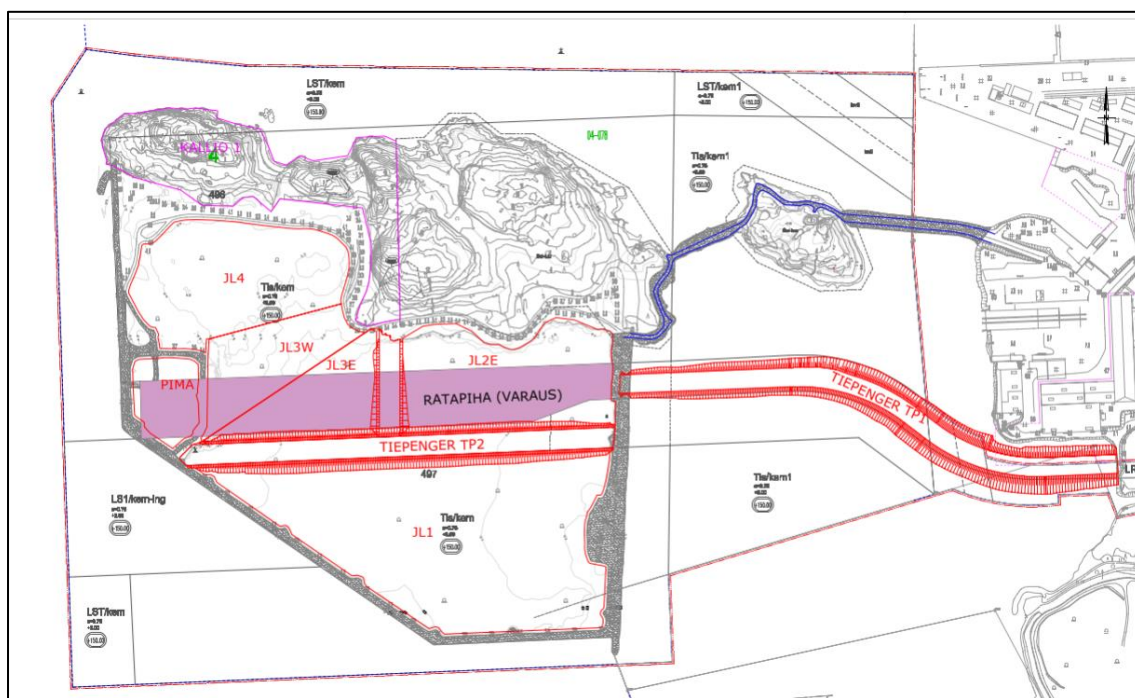
Toukokuussa 2025 lainvoiman saavuttaneen Järviluodon asemakaavan ja asemakaavamuutoksen 04-078 toimenpidealue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten

korttelialueeksi (Tls/kem), jolle saa sijoittaa satamatoimintaan liittyviä rakennuksia ja laitteita sekä merkittäviä vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Merimetsojen (*Phalacrocorax carbo*), harmaahaikaroiden (*Ardea cinerea*) ja jalohaikaroiden (*Egretta alba*) sekä merikotkaparin (*Haliaeetus albicilla*) pesimäalue on asemakaavassa merkitty selvitysalueeksi (Sel-luo), jolla on merkittäviä ja alueen käyttöä rajoittavia linnustoarvoja. Toimenpidealuetta voidaan käyttää asemakaavan osoittamaan käyttötarkoitukseen (Tls/kem) siinä vaiheessa, kun luonnonsuojelun valvova viranomainen toteaa lausunnossaan, että alueen käyttö ei vaaranna luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettuja lintulajeja tai pesäpuita tai luonnonsuojelun valvova viranomainen myöntää luvan poiketa eliölajin suojelua koskevista säännöksistä.

Esirakentamisvaihe

Työkoneet siirretään Iso Järviluodon hankealueelle (kuva 2) Vähä Järviluodon kautta kulkevaa tietä pitkin. Pesimäajan ulkopuolella käytetään merimetsokolonian vieressä kulkevaa, suorinta tietä hankealueelle, mutta pesimäaikana liikenne ohjautuu läjitysalueen kautta hankealueelle, jolloin saaren koillisosassa pesivälle linnustolle aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä liikenteestä. Edellä mainitut tiet ja tiepenger TP2 (kuva 3) ja ovat olemassa Iso ja Vähä Järviluodoilla ennestään, eikä näitä tarvitse erikseen rakentaa.

Esirakentaminen alkaa jo aiemmin hankealueella JL4 (kuva 3) kaivettujen, pehmeiden massojen ja leikatun moreenin siirtämisellä JL3W- ja JL3E -alueilta läjitysalueelle (JL1 ja JL2E), missä näitä käytetään läjitysalueen stabiloimiseksi. Kun pehmeät massat on tasattu JL1- ja tarvittaessa JL2E -alueelle, Kallio 1 -alue louhitaan. E-metaanilaitoksen toimintaan varatulla alueella tullaan louhimaan 100.000–120.000 tonnia kiviainesta, josta 30.000–40.000 tonnia murskataan. Kivimurskeella korvataan JL4-alueen moreenipohjaa. Murskattua kiviainesta ei ole tarpeen viedä Iso Järviluodolta, vaan kaikki käytetään alueella. Kun JL1- ja JL2E-alueen pehmeät massat ovat painuneet 1,5–2 vuotta, nämä voidaan syvästabiloida. Syvästabilointi tapahtuu pilaristabiloinnilla, jolloin maaperään lisätään esim. kalkki- ja sementtipohjaista sideainetta. Syvästabiloinnin jälkeen alueelle on mahdollista rakentaa ratapihaa. Tiepenkereen TP1 rakentaminen edellyttää vesilain mukaisen luvan ja pengertien rakentumisen aikataulu esirakentamisvaiheen aikana varmistuu myöhemmin.

Kuva 3. Havainnointikuva hankkeen työmaa-alueista lyhenteineen.

Eniten melua aiheuttavat työvaiheet rajoitetaan tehtäväksi ainoastaan pesimääjan ulkopuolella 1.8.–31.1. välisenä aikana, jolloin mm. porausta, louhintaa ja räjäytyksiä tehdään hankealueella. Noin kolmannes hankealueesta sijaitsee louhittavalla kallioalueella, joten rakennuksia ei lähtökohtaisesti tarvitse perustaa paaluille eli paljon melua tuottavaa paalutustyötä ei tarvitse tehdä. Louhinta, murskaus ja liikenne tuottavat tavanomaista maanrakentamisesta aiheutuvaa melua ja tärinää. Kiviaineksen murskaus sekä alueella käytettävät koneet aiheuttavat pölyämistä ja pakokaasupäästöjä ilmaan. Pölyämistä aiheutuu myös kiviaineksen tilapäisestä varastoinnista, kuormauksesta sekä liikennöinnistä.

Esirakentamisesta aiheutuva pesimäaikainen melu

Saven ja moreenin leikkaus ja siirto läjitysaltaaseen aiheuttaa koneiden käyntiäänistä taisaisempaa ja vähempää melua, johon alueen linnusto on hakijan mukaan sopeutunut jo aikaisemmin, ja tätä tehdään huhti-joulukuussa 130–450 m päässä Sel-luo-alueen reunasta. Näiden toimenpiteiden arvioidaan aiheuttavan taulukossa 1 esitettyä melua kuvassa 3 esitetyillä etäisyyksillä hankealueesta (kuva 4, A) ja läjitysalueesta (kuva 4, B).

Koneiden melupäästöt perustuvat keskimääriin arvioihin. Työaika kaikilla koneilla on klo 7–22 ja niiden on oletettu työskentelevän 80 % työajasta. Kuitenkin maansiirtoajoneuvoilla eli dumppereilla on käytetty työskentelyaikana 50 %, koska ne liikkuvat laajalla alueella ja lastausvaiheessa niistä ei kuulu oleellista melua. Arvioinnissa kaikki melulähteet on asetettu yhteen sijaintiin osoitetun etäisyyden päähän. Arvioinnissa on huomioitu veden pinta melua heijastavana ($\alpha = 0$). Maaston on oletettu olevan tasainen ja akustisesti pehmeä ($\alpha = 1$).

Koneiden lisäksi toiminta-alueelle A kulkee rekkaliikennettä 1–2 kpl/viikko ja alueelle B 3 kpl/päivä esirakentamisvaiheen aikana. Tämänhetkisen arvion mukaan liikennöinti mantereelta A- ja B-alueelle tapahtuu rakennettavan pengertien kautta. Vaihtoehtoisesti käytetään olemassa olevaa Vähä Järviluodon yhteyttä, mikäli uuden pengertien (C-alue) luvituksessa tai rakentamisessa ilmenee viivettä, eikä tätä voida käyttää esirakentamisen aikana. Vähä-Järviluodon kautta kulkevalla rekkaliikenteellä voi olla vaikutusta hetkellisesti melutasoihin rekkojen ohittaessa lintualueen.

Taulukko 1. Iso Järviluodon esirakentamisesta aiheutuvat melutasot kuvan 4 kohteissa A, B ja C.

Kohde	Toiminta	Koneet	Melupäästö ^A	Keskiäänitaso ^B
A	Pehmeiden massojen kaivuu ja siirto	Kaivinkone 2 kpl	105	44
		Dumpperi 4 kpl	111	50
A	Moreenin leikkaus ja siirto	Kaivinkone 3 kpl	115	56
		Dumpperi 6 kpl	111	52
A	Koko toiminta yhdessä			58
B	Stabilointi	Kaivinkone 3 kpl	105	44
B	Stabiloinnin painopenkan teko	Telapuskutraktori 1 kpl	105	38
		Dumpperi 1 kpl	111	43
B	Koko toiminta yhdessä			47
C	Rupppaus	Ruoppaaja 1 kpl	112	51
C	Penkereen rakentaminen	Kaivinkone 1 kpl	105	46
		Telapuskutraktori 1 kpl	105	45
		Dumpperi 3–6 kpl	111	54–57
C	Syvätiivistys	Pudotustiivistyskone 1–2 kpl	105	46–49
C	Koko toiminta yhdessä			57–59

^A = Yhden koneen melupäästö (LWA, dB) toimintapaikalla. ^B = Kaikkien koneiden aiheuttama päivänajan keskiäänitaso (dB) LAeq 7–22 lintualueella.

Valtaosa koneiden aiheuttamasta melusta on tasaista eikä sisällä hetkellisiä korkeita äänitasoja. Kuitenkin pudotustiivistyskoneen melu voi olla hetkellisiä tömähdyksiä aiheuttavaa. Pudotus tehdään pehmeään maahan, joten tömähdyksen voimakkuus ei

kuitenkaan ole verrattavissa esimerkiksi paalutuksen meluun. Myös kaivinkoneiden kipa-
tessa materiaalia dumppereihin syntyy koneiden ääniä suurempia kaatoääniä.

Lintualueen melutasoihin vaikuttaa taustameluna luonnonääniä, kuten tuulen, lisäksi
ympäristön teollisuuden toiminnan aiheuttama melu. Tuulen aiheuttama keskiäänitaso
vaihtelee tuulen nopeuden mukaan laajalti, tyynellä säällä melutaso voi olla 45 dB ja ko-
valla tuulella jopa 60 dB. Laadittujen ympäristömelumittausten mukaan (A-Insinöörit, Te-
lakan ympäristömelumittaus 29.5.2024) Vähä-Järviluodon mittauspisteessä havaittiin
impulssimaista melua, kuten metallisia paukahduksia ja kolahduksia. Keskiäänitasot mit-
tauspisteessä olivat 52–58 dB.

Tulosten perusteella voidaan arvioida, että Iso Järviluodolle kantautuu jo nykyisin jonkin
verran teollisuuden aiheuttamaa taustamelua. Voidaan kuitenkin arvioida, että etenkin
tyynellä säällä osa maanrakennustöiden aiheuttamasta melusta erottuu taustamelusta
lintualueella.

Kuva 4. Taulukossa 1 esitettyjen kohteiden sijainti ja etäisyys lintujen pesimäalueille Iso Järviluo-
dolla.

E-metaanilaitoksen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuva melu

Esirakentamisvaiheen jälkeen alueelle rakennetaan e-metaanilaitos, jonka rakentamis-
toimet muistuttavat tyypillisen rakennustyömaan toimia päästöineen ja meluineen. Ra-
kennustyömaa aiheuttaa jonkin verran liikennettä ja melua. E-metaanilaitos edellyttää
voimajohtojen rakentamista. Voimajohdon johtimiin sijoitettavat huomiopallot ja muut tä-
täkin tehokkaammat merkit vähentävät lintujen törmäysriskiä merkittävästi.

Toimintavaiheessa laitos tuottaa eri prosesseissa (elektrolyysi, metanisaatio ja nestey-
tys) melua, joka on voimakkuudeltaan alle 85 dB 1 metrin etäisyydellä. Melupäästöjen
päästölähteet pyritään sijoittamaan siten, että melupäästön leviäminen jää mahdollisim-
man pieneksi. Lisäksi tarkoitus on tuoda tuotantoon tarvittavat vesi ja hiilidioksidi (mikäli
mahdollista) putkia pitkin liikenteen vähentämiseksi alueella. Toiminta aiheuttaa pääs-
töjä ilmaan, jotka koostuvat pienhiukkasista, typen oksideista, hiilimonoksidista, lyijystä,
rikkidioksidista ja haihtuvista orgaanisista yhdisteistä. Toiminnan ilmapäästöjä rajoite-
taan parhailla käytettävissä olevilla tekniikoilla, kuten korkeatehosoihduksella ja kaa-
sujen, veden ja vesihöyryjen suljetuilla kierroilla. Edellä mainitut toiminnanaikaiset pääs-
töä aiheuttavat prosessit edellyttävät ympäristöluvan ja Turvallisuus- ja kemikaaliviras-
ton (Tukes) luvan.

Saarten pesimälinnusto ja vaikutukset siihen

Merimetson, merikotkan, harmaahaikaran ja jalohaikaran pesimätilanteesta saarilla on tietoa usealta vuodelta. Muusta lajistosta on selvitykseen perustuvaa tietoa ainakin vuodelta 2024.

Taulukko 2. Iso ja Vähä Järviuodon pesimälinnusto v. 2024

Laji	Tieteellinen nimi	Uhanalaisuusluokitus	Parimäärä
Harmaahaikara	<i>Ardea cinerea</i>	LC	noin 60
Harmaasorsa	<i>Mareca strepera</i>	LC	1
Hemppo	<i>Linaria cannabina</i>	LC	useita
Jalohaikara	<i>Egretta alba</i>	NE	10–12
Kivitasku	<i>Oenanthe oenanthe</i>	LC	8
Kurki	<i>Grus grus</i>	LC	1
Lapasorsa	<i>Spatula clypeata</i>	LC	1
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	LC	1
Liejukana	<i>Gallinula chloropus</i>	VU	1
Luhtakerttunen	<i>Acrocephalus palustris</i>	LC	1
Merikotka	<i>Haliaeetus albicilla</i>	LC	1
Merimetso	<i>Phalacrocorax carbo</i>	LC	7650
Nokikana	<i>Fulica atra</i>	EN	2
Pajusirkku	<i>Schoeniclus schoeniclus</i>	VU	8
Pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>	LC	1
Pikkutylli	<i>Chardarius dubius</i>	NT	4
Punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>	NT	1
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	LC	3
Ruokokerttunen	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	NT	4
Rytikerttunen	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	LC	3
Tavi	<i>Anas crecca</i>	LC	1
Tylli	<i>Chardarius hiaticula</i>	LC	5
Töyhtöhyyppä	<i>Vanellus vanellus</i>	LC	useita
Viiksitimali	<i>Panurus biarmicus</i>	VU	3

LC = elinvoimainen, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantuneet, EN = erittäin uhanalainen, NE = Arvioimatta jätetty laji

Merimetso

Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueen merimetsokanta on vakiintunut noin 10 000 vuosittain pesivään merimetsopariin. Merimetsot ovat pesineet Iso ja Vähä Järviuodolla vuodesta 2019 lähtien, jolloin saarilla pesi runsas 2000 merimetsoparia. Vuosina 2020 ja 2021 pareja oli noin 3600, kasvaen noin 1000–2000 parilla vuosittain vuoteen 2024 asti, jolloin pesivien merimetsoparien määrä oli 7650. Noin 6600 pesää sijaitsee Iso Järviuodon koillisosassa ja noin 1000 pesää Vähä Järviuodolla. Häiriön luonne sekä voimakkuus vaihtelee tämän vuoksi merkittävästi pesimäkolonian sisällä. Merimetsokolonian läntisimmän ulokkeen pesäpuut sijaitsevat 20–120 m etäisyydellä hankealueen rajasta ja kattavat noin 5 % kolonian pesimäalueesta. Suurin osa merimetsokoloniasta sijaitsee siis noin 120–800 m hankealueesta. Tämän lisäksi hakija arvioi, että häirintää aiheutuisi Vähä Järviuodon kautta kulkevasta liikenteestä ennen kuin uusi pengertie on rakennettu Iso Järviuodolle, vaikka tämän luonne ei ole yhtä häiritsevää mitä esim. ihmisten liikkuminen jalan tai äkilliset ja ennakoimattomat äänet. Hakijan mukaan osa merimetsoista saattaa siirtyä Järviuodoilta toisaalle häiriön takia, mutta tätä hillitsee se, että

merimetsot ovat alueelle asettuessaan ja siellä vuodesta toiseen pesiessään altistuneet sataman toiminnasta aiheutuville häiriöille. Hakija arvioi, että mikäli osa merimetsoista tulee karkotetuksi Järviluodoilta, ne siirtyvät todennäköisesti lähialueen saarille, mikäli vaatimukset pesäpaikoille muuten täyttyvät. Tämä ei kuitenkaan heikennä merimetsan suotuisan suojelutason säilyttämistä alueellisesti tai valtakunnallisesti hakijan mukaan.

Harmaa- ja jalohaikara

Harmaa- ja jalohaikaran pesät sijaitsevat Iso Järviluodolla, merkittävimmän häirintävaikutusalueen ulkopuolella. Harmaahaikaroiden parimäärät Iso ja Vähä Järviluodolla ovat vaihdelleet 35 ja 100 parin välillä vuosina 2017–2024. Vuonna 2024 Järviluodoilla oli vähintään 60 harmaahaikaraparia, mikä on noin puolet Rauman seudun 125 parista. Harmaahaikaraparit esiintyivät 2010-luvulla pääasiassa Vähä Järviluodolla, mutta merimetsojen runsastuessa sekä ympäristön muuttuessa liian avoimeksi harmaahaikarat ovat siirtyneet pesimään Iso Järviluodolle.

Jalohaikaroiden arvioidaan pesineen ensimmäisen kerran Järviluodoilla v. 2021, kun alueella havaittiin yksi juhlapukuinen emo. Vuonna 2022 alueella havaittiin 7 paria, vuonna 2023 10 paria ja 10–12 paria vuonna 2024. Iso ja Vähä Järviluoto oli vuonna 2024 Suomen suurin jalohaikarayhdyskunta.

Merikotka

Merikotka on uhanalaisuustarkastelussa elinvoimainen (LC) ja sitä tavataan koko maassa. Viimeisimmässä lintudirektiivin lajiraportissa (2019) merikotkan lyhyen ja pitkän aikavälin populaatiotrendi oli kasvava. Suomessa pesimäkanta keskittyy Lounais-Suomessa saaristoon ja länsirannikolle, sisämaassa Lapin suurten tekojärvien alueelle ja Kainuuseen. Pesimäkanta on vahvistunut ja kasvanut viimeisen 20 vuoden aikana runsaasti ja lajin tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Merikotkalla on viime vuosien ajan ollut vuosittain yli 500 pesivää paria Suomessa. Suomen pesimäkannaksi on arvioitu noin 450–650 paria.

Hakija on arvioinut, että merikotka on etenkin pesimäaikana altis hankkeen rakentamisen tai toiminnanaikaisille häiriövaikutuksille ja että tuotantolaitoksen rakentamisen aiheuttama häiriövaikutus saattaa toimenpiteiden vaihteuttamisesta huolimatta karkottaa merikotkan pois Iso Järviluodolta. Hakijan painottaa kuitenkin, että aikaisemmin Ruuhiluodolla pesineen merikotkaparin siirtyminen Iso Järviluotoon osoittaa, ettei kyseinen pari ole merkittävästi häiriintynyt tähänastisesta satama- tai rakennustoiminnasta, sillä pari on onnistunut saamaan poikasia pesiessään Iso Järviluodolla. Merikotkapari siirtyi pesimään Ruuhiluodolta Iso Järviluodolle vuonna 2011, jolloin rakennetussa pesässä ei tosin havaittu merkkejä pesinnästä. Merikotkapari on pesinyt Iso Järviluodolla v. 2012 lähtien, pois lukien 2016–2018 jolloin pesässä ei havaittu merkkejä pesinnästä. Vuosina 2019 ja 2020 pesää ei tarkistettu lainkaan, Vuodesta 2021 lähtien merikotkapari on saanut poikasia vuosittain. Pari on kiintynyt reviiriinsä, eikä luultavasti kokonaan hylkää sitä. Mikäli lintupari siirtyy pois Iso Järviluodolta, on todennäköistä, että se siirtyy käyttämään toisaalla olevaa vaihtopesäänsä.

Hakijan arvio hankkeen vaikutuksista ja pesimämahdollisuuksien parantaminen

Tutkimukset ihmisten aiheuttamasta häiriövaikutuksesta yhdyskuntalintuihin ovat pääosin vanhoja ja tehty muualla kuin Suomessa. Tutkimuksissa on esimerkiksi tutkittu melun ja rakentamisen vaikutuksia linnustoon ja vesilintukolonioihin. Joissakin tutkimuksissa on esitetty varoetäisyyksiä koloniassa pesiville linnuille, jotka ovat tosin koskeneet eri lajeja mitä Iso ja Vähä Järviluodolla esiintyy. Häiriövaikutusten merkittävyyteen vaikuttaa myös se, miten hyvin koloniassa pesivät lintulajit tottuvat säännölliseen häiriöön, josta on tosin tehty verrattain vähän tutkimuksia, vaikka ilmiöstä on runsaasti havaintoja. Tutkimukset osoittavat, että ihmisen aiheuttaman häiriön vaikutus linnustoon riippuu monista tekijöistä, kuten häiriön lähteestä, luonteesta, etäisyydestä ja kohdelajista. Tyypillisesti häiriö voi saada kolonialinnut, kuten haikarat ja merimetsot, lehahtamaan ilmaan ja

hylkäämään pesän joko hetkellisesti tai kokonaan. Häiriön ajoittuminen pesimäajalle lisää epäonnistuneen pesinnän riskiä. Kaikki häiriöt eivät kuitenkaan aiheuta kolonian hylkäämistä, ja linnut voivat tottua tiettyihin ääniin ja häiriöihin. Suurimmat häiriöt syntyvät, jos ihminen tai pedot menevät lintukolonian alueelle tai sen lähelle. Haikarat ovat hyvin uskollisia valitsemalleen kolonialle, eikä lievä häirintä välttämättä hajota koloniaa. Mikäli siirtymistä tapahtuu, linnut todennäköisimmin siirtyvät ja jäävät lähistölle, kuten harmaa-haikaroiden aiempi siirtyminen Vähä Järviluodolta Iso Järviluotoon osoittaa.

Hakija on hakemuksessaan esittänyt, että on valmis lieventämään hankkeen mahdollisesti aiheuttamia haikaroiden karkottumista Järviluodoilta asentamalla haikaroiden keinopesiä Ruuhiluodolle. Hakija on ennakoinut lieventävien toimenpiteiden tarvetta poikkeuslupaa haettaessa ja rakentanut jo kolme merikotkan keinopesää Ruuhiluodolle ylläpitääkseen merikotkan suotuisaa suojelutasoa, mikäli merikotkat joutuisivat karkotetuiksi Iso Järviluodolta. Hakija arvioi siten, ettei hanke haittaa merikotkan suotuisan suojelutason säilyttämistä valtakunnallisesti tai alueellisesti. Ruuhiluoto on noin 9,5 ha kokoinen, josta metsäpeitteistä ja pesintään soveltuvaa pinta-alaa on noin 7,3 ha (kuva 5). Hakija voi tarpeen vaatiessa rauhoittaa Ruuhiluodon maihinnousulta ja valvoa tämän toteutumista. Pesäpuiden kuoleminen merimetsojen ulosteesta johtaa ennen pitkää joka tapauksessa haikaroiden siirtymiseen uusille pesimäalueille. Hakijan näkemyksen mukaan hanke ei haittaa harmaahaikaran suotuisan suojelutason säilyttämistä valtakunnallisesti tai seudullisesti, esim. hankkeen lieventävistä toimenpiteistä johtuen. Jalohaikara on maailmanlaajuisesti elinvoimainen laji. Suomessa jalohaikara on kuitenkin tulkittu satunnaiseksi pesimälajiksi v. 2018 alkaen, minkä vuoksi se on ollut arviointiin soveltumaton viimeisimmässä uhanalaisten lajien arviossa (2019). Hakija katsoo kuitenkin, että molemmat haikaralajit reagoivat samankaltaisesti hankkeen vaikutuksiin, eikä hanke em. syistä estä jalohaikaran suotuisan suojelutason saavuttamista, etenkin kun lajin kannan oletetaan kasvavan Suomessa ilmastomuutoksen myötä.

Muu pesimälinnusto

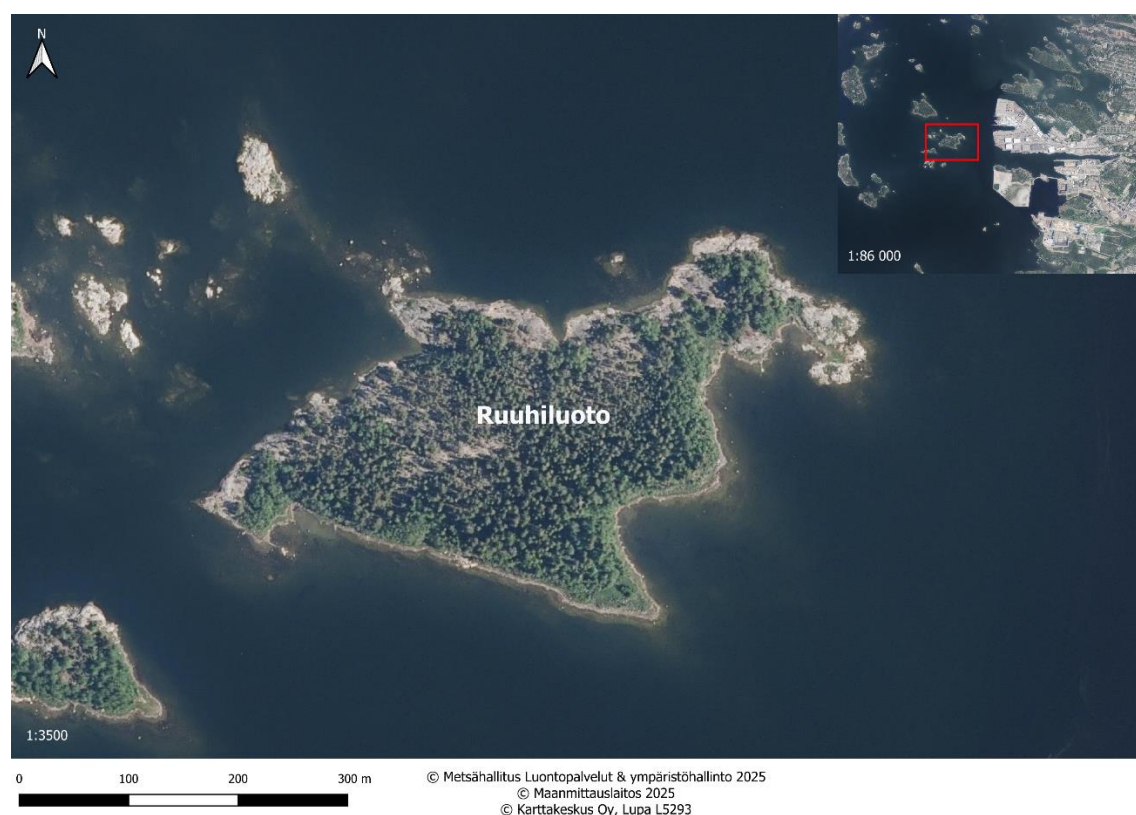
Lisäksi Iso Järviluodon läjitysalueelle (alueen eteläosat) ja sen reunoille on asettunut muita pesimälajeja (taulukko 2). Lajit ovat tyypillisiä saariston ja rannikon lajeja, vaikka joukossa on joitakin rehevämpien kosteikkojen lajeja. Yksittäisten lajien parimäärät ovat valtaosin alhaisia, runsaimpiin lajeihin kuuluvat töyhtöhyppä, kivitasku ja pajusirkku. Hakijan näkemyksen mukaan läjitysalueen pesimälinnuston suotuisan suojelutason säilyttäminen tai sen saavuttaminen ei vaarannu.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Hanke on sijoittumassa Rauman Sataman alueelle, koska siellä sijaitsee Suomen vahvin kantaverkko, jota tämäntyyppinen hanke vaatii. Alueella on myös paljon hyödynnettävissä olevaa hiilidioksidia, jota e-metaanin tuotannossa hyödynnetään. Rauman satama on valtakunnallisesti toiminnoiltaan optimaalisin vaihtoehto tämän kaltaiselle hankkeelle.

Hankkeen alustavasta suunnitelmasta on laadittu lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointi vuonna 2008. YVA-menettelyssä vertailtiin neljää vaihtoehtoa sataman toiminnan laajentamiseksi. Hankevaihtoehtojen vertailu perustui sekä silloisiin lähtötietoihin että alueella tehtyihin selvityksiin. Luonnonsuojelun osalta Järviluodon vaihtoehto (VE3) katsottiin silloisten tietojen pohjalta parhaaksi alueeksi sataman toiminnan laajentamiseksi, sillä alueen luonnonympäristö oli tuolloin määritelty tavanomaiseksi. Järviluoto todettiin parhaaksi myös rakentamisaikaisten, maankäytöllisten, liikenteellisten, kalataloudellisten, maisemallisten, sosiaalisten, suojeluarvojen säilymiseen sekä kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvien vaikutusten osalta. YVA-menettelyssä tutkittuja vaihtoehtoja VE1, VE2 ja VE4 ei voitu pitää tyydyttävänä vaihtoehtoina Rauman sataman toiminnan laajenemiselle. Koska Järviluodon rakentaminen on jo aloitettu, eivät muut vaihtoehdot ole enää relevantteja tarkasteltaessa sijoituspaikkaa uusiutuvan energian laitokselle. Rauman sataman alueella muuta potentiaalista sijoitusvaihtoehtoa ei ole, koska

hankkeet vaativat tilaa ja turvallisuuteen liittyvän suojavyöhykkeen. E-metaanilaitoksen hankealuetta ei voi siirtää etelämmäs pois päin merimetsokoloniasta, koska asemakaavaan sijoitettu uusi tie- ja ratayhteys Iso-Järviluodon keskiosassa rajautuu laitoksen eteläpuolelle. Alue on osittain myös rakennusteknisesti haastavampaa läjitysaltaan aluetta.

Kuva 5. Ruuhiluodon saari ja tämän sijoittuminen Rauman saaristossa.

Esirakennustyöt esitetään tehtäväksi yhtäjaksoisesti, jolloin ne kestävät noin 1,5 vuotta. Rakennustöiden keskeyttäminen lintujen pesimäkauden ajaksi aiheuttaisi esirakennustöiden venymisen kolmen talvikauden ajalle, mikä tuo hankkeelle merkittävät kustannuslisät ja aikatauluriskin. Pohjarakennustyöt vaikeutuvat ja kustannukset lisääntyvät talvikaudella, johtuen mm. sääolosuhteista. Esimerkiksi pehmeiden maiden vaatima lujittaminen, ns. stabilointi voi estyä kokonaan. Hankkeen aikataulun viivästyminen vaikeuttaa osaltaan Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista: e-metaanilaitoksen tulee olla toiminnassa viimeistään 2030 polttoaineen jakeluvelvoitteen tiukentuessa.

Lausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 7.2.2025 lähettänyt lausuntopyynnön Suomen ympäristökeskukseen (Syke) koskien hankkeen linnustovaikutusten arviointia. Suomen ympäristökeskus on 6.3.2025 antanut lausuntonsa (alla) asiaan.

Syke toteaa, että e-metaanilaitoksen sijainti on yhteiskunnallisesta näkökulmasta hyvä, ollen muutenkin teollisella alueella ja sijoittuen läjityksen seurauksena muodostuneelle maalle. Alueen linnut ovat suurella todennäköisyydellä hyvin tottuneita teolliseen toimintaan, sillä ne ovat asettuneet alueelle, jossa on ollut jatkuvaa satama- ja telakkatoimintaa jo ennen lintujen asettumista.

Hanketoimijan vastine lisäselvityspyyntöön häiriöihin, linnustovaikutuksiin ja lieventämistoimiin sisältää hyvän suunnitelman häiriöiden minimoinnista. Louhinta- ja murskaustyöt tehdään lintujen pesimäajan ulkopuolella, ja lintujen pesimäaikana käytetään eri ajoreittejä hankealueelle kuin lyhin, pesimäajan ulkopuolella käytössä oleva reitti.

Syke toteaa, että Ruuhiluotoon asennetut merikotkan keinopesät ovat hyvä varotoimi, mikäli pari päättäisi siirtyä häiriön takia. Ruuhiluodon rauhoittaminen ihmistoiminnalta on hyvä tapa varmistaa kaikille hankealueen linnuille vaihtoehtoinen pesintäsaari. Lausunnossaan Syke kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että hakemuksessa jää epäselväksi mitä Ruuhiluodon rauhoituksella käytännössä tarkoitetaan. Aiotaanko saari rauhoittaa maihinnousulta vai miten varmistutaan siltä, ettei saarella ole ihmistoimintaa, ja että, linnuille tosiaan on vaihtoehtoinen paikka pesiä, mikäli siirtyvät? Muita epäselviä asioita ovat voimajohdot ja niiden merkitseminen lintujen törmäysten välttämiseksi. Kartasta ei selviä mistä kohtaa voimajohdot kulkevat.

Syke pitää hyvänä sataman positiivista asennetta linnustoseurantaa ja tutkimustoimintaa kohtaan ja toivoo, että tutkimukselle löytyy tekijä.

Lisäselvitys

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 8.4.2025 pyytänyt Sykeä arvioimaan haikaroiden keinopesien käyttöä ja vaikuttavuutta lieventävänä toimenpiteenä harmaahaikaran ja jalo-
haikaran suotuisan suojelutason säilyttämiseksi.

Syken mukaan haikaroiden tekopesiä ei ole tiettävästi rakennettu ennen Suomessa ko. tarkoituksessa. Harmaahaikara on elinvoimainen laji eikä tekopesiä ole lajin kannan vahvistamiseksi myöskään tarvittu tehdä. Pesien rakentamiseen liittyvästä ponnistuksesta ja investoinnista ei tosin ole olemassa tutkimuksellista tietoa. Yhdysvalloissa haikaroiden tekopesiä on kuitenkin rakennettu ja haikarat ovat myös ottaneet nämä käyttöönsä.

Syke katsoo, että tekopesien lukumäärällä voi olla vaikutusta siihen, miten houkutteleva vaihtoehto Ruuhiluoto on haikaroille, mikäli hankkeessa tehtävät toimenpiteet karkottaisivat haikaroita Järviluodoilta. Toisin sanoen tekopesiä voisi rakentaa runsaasti, mikä lisäisi todennäköisyyttä sille, että haikarat hakeutuisivat pesimään nimenomaan Ruuhiluodolle.

Syken mukaan haikarat voivat rakentaa pesiään eri kohtiin saarta. Pesät sijaitsevat tavallisesti saaren sisäosissa mutta toisinaan myös lähempänä rantaa. Syke ehdottaa, että tekopesiä voisi tehdä esimerkiksi kolmeen ryhmään Ruuhiluodolla, koska Sykellä ei ole tarkkaa tietoa haikaroiden suosimista pesimäympäristöjen piirteistä. Syke ei katso, että Ruuhiluodon puustoa olisi tarvetta käsitellä pesimäympäristön houkuttelevuuden lisäämiseksi. Ruuhiluodolle on jo asennettu kolme merikotkan tekopesää eri puolille saarta, mutta näiden ei katsottu vaikuttavan siihen, mihin haikaroiden tekopesiä voisi laittaa, sillä ko. lajit ovat pesineet yhdessä Iso Järviluodolla.

Toteuttamalla em. toimenpiteet Syke katsoo lausuntoonsa nojaten, että harmaa- ja jalo-
haikaran suotuisa suojelutaso tai tämän saavuttaminen ei ilmeisesti vaaranna hankkeen johdosta. On tosin mahdotonta ennustaa valloittavatko juuri Järviluodoilla pesivät linnut Ruuhiluodon tekopesät, tai ottavatko ylipäänsä samat lintulajit nämä käyttöönsä, mutta hakija tekisi em. tavalla riittävät toimenpiteet ko. lajien suotuisan suojelutason säilyttämisen tai saavuttamisen turvaamiseksi.

Kuuleminen

Hakijalle on 7.3.2025 annettu tilaisuus antaa vastine Suomen ympäristökeskuksen lausuntoon hallintolain 34 §:n mukaan. Hakija on 11.3.2025 antanut vastineensa (alla).

Rauman satama Oy:n vastine

Ruuhiluodon rauhoittamisella tarkoitetaan maihinnousukiellon asettamista Ruuhiluodon saarelle. Ruuhiluodon maihinnousukielto laitetaan voimaan siinä tapauksessa, että hankealueen linnut, erityisesti merikotkapari, sinne siirtyvät. Ruuhiluotoon on jo asennettu merikotkaa varten keinopesiä.

Ruuhiluoto kuuluu Rauman satama Oy:n hallussa oleviin maa-alueisiin ja alueella on voimassa Rauman Sataman satamajärjestyksen määräykset. Maihinnousukielto voidaan asettaa voimaan Rauman sataman satamajärjestyksen määräysten päivityksellä. Ruuhiluoto on rakentamaton saari, joten maihinnousukielto on sitäkin ajatellen mahdollista asettaa.

Voimajohdot tullaan Järviluodossa ja Järviluodon ja mantereeseen väliin jäävillä vesialueilla toteuttamaan maakaapeleina. Tällöin mahdollisia törmäysvaikutuksia Järviluodon alueella ei synny. Vasta mantereeseen puolella voimajohdot toteutetaan ilmajohtoina. Hake-
muksessa, sen liitteessä ja täydennyksessä kuvattu e-metaanilaitos on Rauman Sataman ja hankkeessa mukana olevien yhtiöiden kannalta erittäin tärkeä ja kiireellinen. Tehtaan toiminnan on tarkoitus alkaa nopealla aikataululla, ja viivästyksiset vaarantavat koko hankkeen toteuttamisen. Aikataulussa eteneminen edellyttää, että poikkeamishakemuksen mukaiset työt ja toimenpiteet voidaan aloittaa pian. Hanke on myös yhteiskunnan ja ympäristön kannalta tärkeä ja kiireellinen. Hankkeen nopea toteuttaminen edesauttaa ilmastotavoitteiden saavuttamista ja tukee useiden kansallisten ja EU-tason tavoitteiden saavuttamista. Jo RED III-direktiivistä (2023/2413) ilmenee, että hanke on erittäin tärkeän yleisen edun mukainen.

Edellä esitetyillä perusteilla hakija pyytää, että ELY-keskus käsittelee asian kiireellisesti. Hakija pyytää myös, että ELY-keskus toteaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n perusteella, että päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska sen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Harmaahaikara, harmaasorsa, hemppo, jalohaikara, kivitasku, kurki, lapasorsa, liejukana, luhtakerttunen, merikotka, merimetso, nokikana, pajusirkku, pikkulepinkäinen, pikkutylli, punajalkaviklo, rantasipi, ruokokerttunen, rytikerttunen, tavi, tylli, töyhtöhyppä, viiksitimali ja laulujoutsen ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Liejukana, nokikana, pajusirkku ja viiksitimali ovat tämän lisäksi uhanalaisia ja pikkutylli, punajalkaviklo sekä ruokokerttunen silmällä pidettäviä.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesä koskeva kielto on voimassa pesimäajan ulkopuolella, kun kyse on toistuvasti käytettävästä pesästä. Merimetso, merikotka, harmaahaikara, jalohaikara, kurki ja laulujoutsen käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 73 §:n mukaan maakotkan, merikotkan, kiljukotkan, pikkukiljukotkan tai sääksen pesäpuu, jossa oleva pesä on toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain muuttamisesta annetun lain (422/2024) 83 §:n mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, asiaankuuluvan verkon ja energiavaraston suunnittelun, rakentamisen ja käytön sekä uusiutuvan energian tuotantolaitoksen ja energiavaraston verkkoon liittämisen katsotaan olevan hankkeita, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan häiritä Iso ja Vähä Järviluodolla pesiviä lintulajeja sekä hävittää sekä kurjen että laulujoutsenen pesän alla luetelluin ehdoin.

Tämä lupa ei koske tiepenkereen TP1 rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvaa häirintää, vaan tämä ratkaistaan vesilain mukaisen luvan käsittelyn yhteydessä.

1. Lupa on voimassa 1.8.2025-1.8.2035 välisenä aikana Iso ja Vähä Järviluodolla sekä Ruuhiluodolla, Raumalla.
2. Tällä luvalla on sallittua käyttää Vähä ja Iso Järviluodon kautta hankealueelle kulkevaa tietä siihen asti, että tiepenger TP1 on valmis, tehdä saven ja moreenin leikkausta ja näiden sekä kiviaineksen siirtoa, stabiloida läjitysaluetta sekä rakentaa emetaanilaitosta ja tähän liittyvää infrastruktuuria Iso Järviluodolla vuoden ympäri. Kovaaäänisimmät työt ja toimenpiteet (kuten räjäytykset, louhinta ja paalutus) saa tehdä ainoastaan pesimäajan 1.2.–31.7. ulkopuolella.
3. Kurjen ja laulujoutsenen mahdolliset pesä rakenteet tulee hävittää 31.1.2026 mennessä ja alueella tulee estää uusien pesien syntyminen.
4. Ruuhiluodolle tulee asentaa vähintään 80 haikaran keinopesää 31.1.2027 mennessä. Keinopesistä vähintään 30 tulee olla asennettuna 31.1.2026 mennessä. Keinopesien valmistuksessa, sijoittamisessa ja asentamisessa tulee huomioida harmaahaikaroiden ja jalohaikaroiden pesimäbiologia ja Syken lisäselvityksessä (yllä tekstissä) annetut ohjeet.
5. Ruuhiluoto tulee rauhoittaa maihinnousulta 1.2.–31.7. väliseksi ajaksi vähintään vuoteen 2035 asti Rauman satamajärjestystä muuttamalla 31.1.2026 mennessä. Maihinnousukiello ei koske lupaehdossa 9 tarkoitettua linnustoselvitystä.
6. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
7. Tämä lupa tai sen kopio on pyydettyäessä esitettävä.
8. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
9. Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
10. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaimoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/6562/2024 varustettuna.
11. Iso ja Vähä Järviluodon sekä Ruuhiluodon pesimälinnustoa tulee seurata vuosittain vuosina 2026–2035. Linnustoselvityksen tulokset tulee jakaa vuosittain Suomen ympäristökeskukselle kesäkuun loppuun mennessä.

Selvitysten perusteella ELY-keskukselle laadittavassa raportissa tulee ilmetä:

- Tekopesien asentamisen ajankohta ja määrä
- Tieto maihinnousukiellon asettamisesta
- Iso ja Vähä Järviluodolla pesivien merikotkien, merimetsojen, harmaahaikaroiden ja jalohaikaroiden parimäärä.
- Keinopesissä sekä muualla Ruuhiluodolla pesivien saaristolintulajien parimäärä.
- Arvio siitä millainen vaikutus rakentamistoimenpiteillä on ollut Iso ja Vähä Järviluodolla pesiviin merimetsoihin, merikotkapariin, harmaa- ja

jalohaikaroihin. Mikäli lajikohtaiset lintumäärät vähenevät tulee arvioida, joutuuko tämä alueella tehtävistä rakennustoimenpiteistä, luonnollisista pesimä-alue- tai kannanvaihtelumuutoksista tai muista syistä.

- Arvio siitä, onko lintulajeja siirtynyt Iso ja Vähä Järviuudolta pesimään Ruuhiluodolle.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, asiaankuuluvan verkon ja energiavaraston suunnittelun, rakentamisen ja käytön sekä uusiutuvan energian tuotantolaitoksen ja energiavaraston verkkoon liittämisen katsotaan olevan hankkeita, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta. Iso Järviuudolle suunniteltu e-metaanilaitos on em. uusiutuvan energian tuotantolaitos. Ilmastopäästöjen vähentämisen kriittinen tarve ja kiireellisyys on kansainvälisesti tunnistettu yleisen edun ja yleisen turvallisuuden ja kansanterveyden kannalta välttämättömäksi ja myös Suomi on näihin tavoitteisiin valtiona sitoutunut. Haettu poikkeuslupa mahdollistaa ilmastopäästöjen vähentämisen, minkä vuoksi poikkeuslupan katsotaan täyttävän lupaehdon kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamisesta.

Alueen rakentaminen muokkaa saarten ympäristöä siten, että ainakin osa saarilla pesivien lajien pesimäympäristöstä häviää. Kun työt käynnistetään ennen pesimäaikaa, lajien pesintä estyy, mutta saarten ympäristön muokkaus pesimäajan ulkopuolella ei ole luonnonsuojelulain vastaista, jos alueella pesivien säännöllisesti samaa pesää käyttävien lajien pesimäympäristöä ei hävitetä. Muiden hankealueella pesivien lajien elinympäristön käsittely pesimäkauden ulkopuolella ei edellytä poikkeuslupaa. Tällä luvalla saa hävittää alueella pesivän kurjen ja laulujoutsenen pesät ja estää niiden pesiminen alueella. Näiden pesintähistoriasta kohteella ei ole tarkkaa tietoa, mutta lajien parimäärä alueella ja lajien kannan elinvoimaisuus sekä kehityssuunta huomioon ottaen, tämä ei vaikuta niiden suotuisaan suojelutasoon. Luvalla saa häiritä pesimäaikana myös varsinaisella toimenpidealueella pesiviä lajeja. Lähtökohtaisesti, kun työt käynnistyvät alueella jo ennen pesimäaikaa, niiden pesimäympäristö häviää ja linnut välttävät työalueella pesimistä eivätkä asetu alueelle pesimään. Kun ottaa huomioon hankkeen tarve käsitellä aluetta ja rakentaa keskeytyksettä, häirintäkiellosta poikkeaminen on tarpeen, vaikka lintujen pesinnän mahdollisuus toimenpidealueella olisi vähäinen. Hankealueella ei pesi mitään sellaisia lajeja, joiden elinympäristön käsittely vaikuttaisi ko. lajien suotuisaan suojelutasoon.

Alueella pesivien merikotkan, merimetson ja harmaa- sekä jalohaikaran pesäpuita ei kaadeta eikä pesimäympäristöä siten muuteta. Vaikka näiden lajien pesäpuita ei kaadeta, näiden lajien samoin kuin merikotkan osalta pesäpuiden ja pesäpaikan käyttöön sen sijaan voi vaikuttaa häirintä, joka alueella syntyy rakentamisen aikaisen ja metaanilaitoksen käytön aiheuttaman melun ja ihmistoiminnan yhteisvaikutuksesta. Häirintä tulee arvioida toiminnaksi, joka edellyttää poikkeuslupan, vaikka täyttää varmuutta siitä, että linnut kohteelta karkottuisivat ei olekaan. Hankkeessa on laaja-alaisesti huomioitu ja suunniteltu rakentamisvaiheita niin, että pesimälinnustolle melusta aiheutuva häirintä on mahdollisimman lievää. Eniten melua aiheuttava rakentaminen tehdään pesimäajan ulkopuolella. Muiden töiden keskiään taso arvioidaan kuitenkin vastaavan lukemia, joita Rauman telakka on mitannut Vähä Järviuudolla ja Rauman satama Iso-Saukon saarella, joka sijaitsee liki samalla etäisyydellä Rauman satamasta kuin Iso ja Vähä Järviuoto. Iso ja Vähä Järviuudolla pesivät linnut ovat jo nykytilanteessa asettuneet meluympäristöön, joka ei olennaisesti poikkea hankkeen aiheuttamasta melusta.

Toiminnan vaikutuksia arvioitaessa on tunnistettava, että merimetsot, haikarat ja merikotka eivät lähtökohtaisesti käytä ääntään samalla tavalla reviirin tai pesäpaikan

vahvistamiseen kuin esim. laulavat varpuslinnut. Äänen käytöllä ja sen kuuluvuudella ei ole samanlainen merkitys näille lajeille. Häirintävaikutuksen voikin arvioida painottuvan siihen, miten ihmistoiminnan läheisyys vaikuttaa näihin lajeihin. Vaikka hankkeen tosiasiainen karkotusvaikutus on vaikea arvioida, vaikutusten arvioinnissa on syytä tunnistaa, että lähtökohtaisesti näiden lajien pesimäympäristöä ei olennaisesti muuteta eikä esim. pesäpuita kaadeta ja hankkeen yhteydessä varataan aivan vierestä saari, jonka houkuttelevuutta lisätään suurella määrällä keinopesiä niin haikaroille kuin merikotkallekin. Saari rauhoitetaan jo ennen mahdollista pesintää maihinnousukiellolla pesimärauhan varmistamiseksi. Suurella määrällä keinopesiä jäljitellään lintuyhdyskunnan syntymiselle edellytykset, ja Ruuhiluodolla on riittävästi tilaa ja puita suurelle lintuyhdyskunnalle. Näiden lajien pesimäympäristö Järviluodoilla ei saariston olosuhteet tunnistaen ole poikkeuksellinen ja lintujen mahdollisesti karkottuessa vastaavat olosuhteet on luotu viereiselle Ruuhiluodon saarelle, joka sijaitsee yhden kilometrin päässä Iso Järviluodolta luoteeseen.

Haikaroiden keinopesiä ei ole tietävästi rakennettu ennen Suomessa ko. tarkoituksessa. Yhdysvalloissa haikaroiden keinopesiä on kuitenkin rakennettu ja haikarat ovat ottaneet nämä käyttöönsä. Parhaan käytettävissä olevan tiedon ja Syken asiantuntija-arvion perusteella haikaroille sopivien keinopesien (Järviluodoilla pesivät lajit voivat käyttää samoja pesärakenteita) rakentaminen Ruuhiluodolle on uskottava keino luoda Järviluodon yhdyskuntalinnuille toimiva ja houkutteleva uusi pesimäpaikka varotoimena, mikäli hankkeen toiminta saarilla näitä Järviluodoilta karkottaisi. Ruuhiluodolla on jo valmiina kolme merikotkan keinopesää.

Hakijan tulee lupaehtojen mukaisesti asentaa vähintään 80 haikaran keinopesää Ruuhiluodolle viimeistään 31.1.2027. Keinopesistä vähintään 30 tulee olla asennettuna 31.1.2026 mennessä, jotta ne ovat käytettävissä pesimäkauden 2026 alkaessa. Keinopesien kokonaismäärä perustuu vuonna 2024 Iso ja Vähä Järviluodolla pesineiden haikaroiden parimäärään. Keinopesien asentamisessa on kahden vuoden siirtymäaika, jotta pesien rakentaminen ja sijoittaminen olisi käytännössä ja teknisesti mahdollista. Keinopesien rakennetta ja rakentamista voidaan myös vielä kehittää ensimmäisen vuoden kokemuksen perusteella.

Keinopesien asentamisen lisäksi hakijan tulee rauhoittaa Ruuhiluoto maihinnousulta pesimäajaksi (1.2.–31.7.) vuoteen 2035 asti. Tällä aikarajoitteella otetaan huomioon myös merikotkan pesimäaika. Ruuhiluoto tulee rauhoittaa maihinnousulta viimeistään 31.1.2026, jotta merikotkan ja muiden lintulajien pesimärauha voidaan turvata vuodesta 2026 lähtien. Maihinnousukiellosta huolimatta Ruuhiluodolla saa tehdä 31.1.2026 jälkeen tarvittavia linnustoselvityksiä. Ruuhiluodon maihinnousukiellon jatkamista voidaan arvioida uudelleen v. 2035 jälkeen ottaen huomioon saaren silloinen linnustotilanne.

Hakijaa veloitetaan seuraamaan ja raportoimaan Iso ja Vähä Järviluodon sekä Ruuhiluodon pesimälinnuston kehittymistä vuosina 2025–2035, eli e-metaanilaitoksen esirakentamis-, rakentamis- ja toimintavaiheen aikana. Tällä saadaan tietoa siitä, missä määrin linnut pysyvät Iso ja Vähä Järviluodolla rakentamistoimenpiteistä huolimatta, siirtyvät pesimään muualle kuten Ruuhiluodolle, ja palaako mahdollisesti karkotetut linnut takaisin Iso ja Vähä Järviluodolle. Lisäksi linnustoselvityksillä saadaan tietoa haikaroiden keinopesien toimivuudesta ja houkuttelevuudesta harmaa- ja jalohaikaroiden pesinnän näkökulmasta, mistä ei ole Suomessa aikaisempaa kokemusta. Linnustoseurantaa ei edellytetä käsittely- tai läjitysalueella pesivien lintulajien osalta, sillä aluetta rakennetaan ja käsitellään siten, että läjitysalueella ei tule enää pesimään lintuja.

Poikkeusluvan mukaisiin toimenpiteisiin on sallittua ryhtyä 1.8.2025 alkaen, jotta kuluvan pesimäkauden aikana ei aiheuteta linnuille häiriötä, johon ne eivät ole tottuneet. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen arvion mukaan linnut palaavat keväällä 2026 Iso ja Vähä Järviluodolle ja mikäli käynnissä oleva rakennustoiminta häiritsee lintuja, ne voivat siirtyä pesimään esimerkiksi Ruuhiluodolle missä olosuhteet on muokattu näille lajeille muuta ympäristöä houkuttelevammaksi. Siellä on valmiita keinopesiä ja pesimärauha on turvattu maihinnousukiellolla.

Poikkeuslupa on voimassa 10 vuotta, mikä on luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen poikkeuslupan enimmäisaika. Tässä tapauksessa enimmäisajalla varmistetaan riittävän pitkäaikainen mairinnousukielto Ruuhiluodolle ja seurantajakso, jonka tulosten perusteella voidaan arvioida Ruuhiluodon suojelun tarvetta uudelleen.

Asiaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä e-metaanilaitoksen rakentamista ei ole kohtuullista, eikä käytännössä tai kaavoituksellisesti mahdollista suunnitella tai siirtää muualle. Iso ja Vähä Järviluoto katsottiin vuoden 2008 YVA-menettelyssä parhaaksi vaihtoehdoksi sataman toiminnan laajentamiselle silloisten luonnonsuojelullisten arvojensa puolesta. Vaikka Iso ja Vähä Järviluodon linnustolliset arvot ovat nousseet merkittävästi vuoden 2008 jälkeen, on hanke kuitenkin mahdollista toteuttaa ilman, että tämä vaarantaisi alueella pesivien lintujen suotuisaa suojelutasoa tai sen saavuttamista. Suomen ympäristökeskuksen lausunto tukee myös tätä arviota.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 73 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. E-metaanilaitos turvaa kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta ja laitoksen rakentaminen on pystyttävä aloittamaan välittömästi, jotta eniten melua aiheuttavat työt voidaan aikataulun mukaisesti käynnistää heti pesimäajan päätyttyä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Rauman kaupunki kirjaamo@rauma.fi

Porin lintutieteellinen yhdistys ply@satakunnanlinnut.fi

Rauman Seudun Lintuharrastajat ry (RSLH) rslh@birdlife.fi

Satakunnan luonnonsuojelupiiri satakunta@sl.fi

Tapiola Varsinais-Suomi—Satakunnan ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/6562/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6562/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 13.06.2025 13:56

Esittelijä Ramstedt Robin 13.06.2025 13:56

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.